

Zuivelmarkt blijft positief gestemd met goede melkprijzen

'April en mei 2015 een tijdelijke dip in melkprijs'

Wat doet de melkprijs als in 2015 de melkbubbel openbarst? De verwachting was een sterke melkprijzdaling en dat vooral zuivelaars met afzet in Azië de beste melkprijs zouden uitbetalen. Recente analyses tonen echter een iets positiever beeld van 2015. De vraag blijft hoog. Hooguit zal er in april en mei 2015 een prijsdip zijn.

De onlangs gepresenteerde Internationale Melkprijsvergelijking is positief over de zuivelmarkt. 2013 gaat de boeken in als het jaar waarin de melkprijs historisch hoog was met een hoge productie. Er werd 4 procent meer geproduceerd dan het quotum toelaat en dat betekent een superheffing van 132 miljoen euro. De melkprijs valt dit jaar wellicht iets lager uit, maar blijft stabiel. Gekoppeld aan dalende voerprijzen wordt 2014 een gunstig jaar voor de melkveehouders. Maar hoe zijn de vooruitzichten voor

2015? De Rabobank verwacht voor de komende maanden een lichte daling in de melkprijs. In het derde kwartaal van 2014 zal deze net onder de 40 euro per 100 kilo bedragen. Aan het einde van 2014 wordt volgens de Rabobank een voorlopig dieptepunt in de melkprijs bereikt. De bank onderbouwt zijn analyse op de verwachting dat de melkproductie in de belangrijkste exportgebieden met 5 tot 6 procent toeneemt, terwijl de vraag in China iets zal verminderen met een lichte stijging in andere importerende

gebieden. In Europa blijft de zuivelconsumptie stabiel, maar er zal sprake zijn van een beperkte voorraadvorming en dat kan volgens de bank een verandering van vraag en aanbod en een behoorlijk effect op de prijsvorming hebben.

Kritische kijk China

Frank Rijkers, sectoreconoom Agrarisch en Food bij ABN Amro, meent dat Nederlandse melkveehouders op de lange termijn zich geen

zorgen hoeven te maken. „Er zal voorlopig een grote behoefte blijven vanwege de toenemende groei van de wereldbevolking en welvaart. Wel verwacht ik dat de prijs sterk onderhevig zal zijn aan schommelingen. Voor de korte termijn is het beeld echter iets anders. Volgend jaar krijgen we te maken met een overproductie in Europa en China gaat bovendien kritischer kijken naar de productiemethoden van Europese zuivel. Dat kan een effect hebben op de Nederlandse export en zuivelmarkt.“

Rijkers doet op de Chinese maatregel dat sinds 1 mei alleen door de Chinese overheid erkende zuivelaars naar dit land mogen exporteren. China wil hiermee de voedselveiligheid verbeteren. Chinese inspecteurs zullen de Nederlandse fabrieken controleren en er moeten meer laboratoriumtests uitgevoerd worden. Het importbeleid kan de kostprijs verhogen. Rijkers: „Maar de maatregel kan voor Nederland ook weer kansen bieden. Onze zuivel heeft in China een goede reputatie en Nederland heeft al zeer stringente productiemethoden om de hoogste kwaliteit te garanderen. Niet ieder land heeft de mogelijkheid om die kwaliteit te leveren.“

Prijstdip

Cono-directeur Eric Hulst verwacht dat er wellicht in april en mei 2015 een melkprijsdip komt door het afschaffen van de quotering. „In die periode zal de markt even een paar maanden ontregeld zijn door de hogere aanvoer. Door de grote vraag uit onder meer China zal de extra aanvoer niet heel lang voor

een prijsdip zorgen. Je ziet daarnaast dat de zuivelverwerkers zich voorbereiden op de hogere aanvoer. Verschillende zuivelfabrieken bouwen extra capaciteit en volgend jaar zal er voldoende productiecapaciteit zijn om de extra aanvoer te verwerken en te exporteren.“ Alleen al in Nederland is de schatting dat er ruim 600 miljoen geïnvesteerd wordt in de productiecapaciteit. Ook zullen voerkosten en milieuregels een ongebreidelde en explosieve groei enigszins temperen, waardoor de aanvoer van extra melk niet te hoog zal zijn en prima door de markt verwerkt kan worden. Hulst ziet op dit moment wel een dip in de zuivelmarkt. Met name in de foliekaas. „Er is onvoldoende poedercapaciteit door brand bij Arla en omdat twee andere fabrieken uit de productie zijn. Dat zorgde ervoor dat de prijs van foliekaas onderuit ging, maar de markt herstelt zich weer.“

Beste melkprijs

Met goede afzetmogelijkheden in China en Azië staat FrieslandCampina sterk en dat heeft een effect op de uitbetaalde melkprijs. In juni dit jaar had de coöperatie een zeer hoge melkprijs, waardoor het ineens leek alsof FrieslandCampina door de goede exportpositie naar China veel sterker profiteerde dan andere zuivelverwerkers. Maar de melkprijs werd in juli alweer verlaagd tot het niveau vergelijkbaar met die bij andere zuivelaars. De verrassende verhoging van de garantieprijs in juni was echter het gevolg van een correctie, omdat men eerder dit jaar een te laag uitbetaalniveau had aangehouden. In de melkprijsvergelijking 2013 heeft

FrieslandCampina echter wel de beste melkprijs en dat komt volgens analisten wel degelijk door de groeiende export naar China. Dat zou kunnen betekenen dat melkveehouders het beste af zijn bij FrieslandCampina. Eric Hulst bestrijdt dat. „De melkprijs van Cono was in ieder geval niet in de melkprijsvergelijking meegenomen en we hebben al jaren de beste melkprijs. Cono heeft weliswaar niet zo heel veel connecties met China, maar we exporteren wel naar Hongkong, Japan en Singapore en ook Noord- en Zuid-Amerika loopt goed. We hebben een sterke combi van een speciaal merkproduct, nichemarkt en relatief kleine productie. Dat zorgt voor een goede melkprijs. FrieslandCampina heeft evenwel een goed product met een mooie markt. Ze is al sinds 1915 actief in Azië en heeft in negentig jaar sterke merken opgebouwd. Ze profiteert nu van de groeiende Chinese vraag, zeker in de babyvoeding. DOC is daarentegen leider in de kostprijs en zal meer met de markt meebewegen. Met haar lagekostenstrategie kan ze uitstekend concurreren en ook DOC is bezig om haar exportmarkt uit te breiden en doet het goed op de internationale markt.“ Voor de melkveehouders is het volgens Hulst niet noodzakelijk om zomaar naar een andere zuivelverwerker over te stappen. Naast FrieslandCampina betalen DOC en Cono goede melkrijzen. Bovendien zijn sommigen nog huiverig door de overstappelf in 2007, die niet altijd goed uitpakte. „Maar iedere melkveehouder moet dit uiteraard voor zichzelf beslissen. Voor de toekomst zullen we in ieder geval blijven streven naar een hoge melkprijs“, aldus de Cono-directeur. ■

Internationaal netwerk: ‘Melkprijs blijft op hoog peil’

De verwachting voor 2015 van het International Farm Comparison Network (IFCN) is positief. Het wereldwijde netwerk van melkvee-experts uit meer dan negentig landen, dat door het Dairy Research Center wordt gecoördineerd, voorspelde onlangs dat de melkprijs voorlopig op het huidige hoge peil blijft met vermoedelijk minder grote schommelingen. Europa zal de grootste melkproducent en exporteur blijven. Het IFCN, dat sinds 2000 globale melkstatistieken verzamelt en gebruikt om een toekomstverwachting te geven, gaat er vanuit dat de melkproductie en de vraag wereldwijd blijven toenemen. De wereldbevolking neemt toe en ook het globale melkverbruik per hoofd blijft stijgen. Voor heel 2014 voorspelt het IFCN een globale productiestijging van 2,6 procent. Voor 2015 verwacht het IFCN procentueel nog eens een toename van 2,6 procent, bijna 20 miljoen ton melk extra. De vraag naar melk in 2015 zal een vergelijkbare toename kennen.

Bij het IFCN werd tevens een langetermijnvoorspelling tot 2024 gedaan. De organisatie verwacht een jaarlijkse stijging van de productie en consumptie met 2,6 tot 2,9 procent per jaar. Een groter deel van de wereldproductie melk zal naar zuivelfabrieken gaan. Grotere bedrijven zullen bovendien een groter aandeel krijgen in de melkproductie dan kleine bedrijven. Procentueel gezien zal de groei zich voornamelijk afspeelen in Zuid-Amerika, Afrika, India en Oceanië. Na India zal de Europese Unie echter nog steeds de belangrijkste productieregio zijn in hoeveelheid geproduceerde melk. In 2024 zal de wereldhandel in melk naar schatting met 39 miljoen ton zijn toegenomen. Die ontwikkeling heeft volgens het internationale netwerk een temperend effect op de prijschommelingen. De belangrijkste exportregio's zijn de Europese Unie, Oost-Europa, Noord-Amerika en Oceanië. Belangrijke importregio's in 2024 zijn nog steeds Zuid- en Zuidoost-Azië, Afrika en het Midden-Oosten.